

Opettajan uranaikaisen arviointiosaamisen kehittyminen – uusi arviointikoulutus alkaa

Tervetuloa keskustelemaan oppimisen arvioinnista, hakemaan uutta tietoa ja jakamaan hyviä käytänteitä!

Harjoittelukouluverkosto järjestää yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa opetustoimen henkilöstökoulutusta oppimisen arvioinnista vuosien 2018–2019 aikana. Koulutus toteutetaan kaikkien aluehallintovirastojen toimialueilla harjoittelukoulujen tiloissa. Pitkäkestoinen koulutus koostuu kolmesta lähikoulutuspäivästä, joista ensimmäinen järjestetään syksyllä 2018, toinen keväällä 2019 ja kolmas syksyllä 2019.

Koulutuksen avulla kehitetään opetustoimen henkilöstön arviointiosaamista ja vahvistetaan alueellista osaamista ja tasa-arvoa vuosien 2018–2019 aikana.

Opetustoimen henkilöstön arviointiosaaminen on osoittautunut puutteelliseksi perusopetuksen opetus suunnitelman perusteiden luvun kuusi osalta. Selvitysten ja julkaisujen mukaan oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuvat heikosti juuri arvioinnin osalta. Oppilaiden oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouluissa tarvitaan monipuolista ja monimuotoista arviointiosaamista.

Koulutus on Opetushallituksen rahoittamaa opetustoimen henkilöstön täydennyskoulutusta ja siihen osallistuminen on maksutonta. Yhteistyökumppaneina ovat aluehallintoviraston lisäksi Karvi ja yliopistojen opettajankoulutuslaitokset.

Osallistujat – kenelle koulutus on tarkoitettu?

Koulutus on tarkoitettu kunnan opetustoimen henkilöstölle, esimerkiksi opetus- ja sivistystoimen johtajille, rehtoreille, opettajille, ops-koordinaattoreille, ops-agenteille ja suunnittelijoille, jotka vastaavat perusopetuksen oppimisen arviointiin liittyvistä tehtävistä ja kysymyksistä. Koulutukseen toivotaan osallistujiksi kunnasta tai koulusta oppimisen arvioinnista vastaava työpari tai tiimi. Tarkoitus on, että **sama työpari tai tiimi osallistuu jokaiseen kolmeen koulutuspäivään** ja työskentelee väliaikoinaan omassa kunnassaan tai koulussaan. Koulutuksen aikana tehdään kehittämistehtävä, jonka aihe valitaan oman kunnan tai koulun tarpeiden mukaisesti. Tehtävä toteutetaan digitaalisessa muodossa, jotta se on jaettavissa.

Koulutukseen otetaan 100 henkilöä/aluehallintoviraston alue.

Ilmoittautuminen

Suomenkielisiin koulutuksiin ilmoittaudutaan osoitteessa: www.avi.fi

HUOM! Ruotsinkielisiin koulutuksiin ilmoittautuminen alkaa lokakuussa 2018.

Lähikoulutuspäivät 1–3:

1. **Mitä arviointi on? – Tutustu ja kertaa!** (syksy 2018)
2. **Mitä ja millaisia arvioinnin menetelmiä ja materiaaleja on? – Kokeile ja kehitä!** (kevät 2019)
3. **Miten arviointia kehitetään? – Kehitä, arvioi ja johda!** (syksy 2019)

Tilaisuudet alkavat aluehallintoviraston tarjoamalla aamukahvilla klo 8.30-9.00. Lounaasta ja iltapäiväkahvista sekä matkakustannuksista osallistujat huolehtivat itse. Koulutuspäivä alkaa klo 9:00 ja päättyy klo 15:00.

Koulutuksen tavoitteet:

1. Jakaa tutkimuserustaista tietoa arvioinnista ja kehittää opetustoimen henkilöstön laaja-alaista opetussuunnitelmaosaamista arvioinnin osalta niin työyhteisö- kuin yksilötasolla uran eri vaiheissa.
2. Antaa laadukasta täydennyskoulutusta, vastata huoleen koulutuksen eriarvoisuudesta ja pyrkiä vaikuttamaan opetustoimen henkilöstön ja oppilaiden osaamistason nousuun kaikkialla Suomessa.
3. Kehittää alueellista ammatillista verkostoyhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.
4. Perehdyttää koulutettavat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden normeihin sekä arviointikulttuurin ja -ajattelun muutoksiin.
5. Tutustuttaa ja perehdyttää koulutettavat oppimisen arvioinnin muotoihin, menetelmiin ja materiaaleihin (vrt. esimerkiksi itse- ja vertaisarviointi).
6. Kehittää oppimisen aikaisen eli formatiivisen arvioinnin erilaisia tapoja, perehtyä oppimisprosessin arvioinnin taitoihin ja menetelmiin ja tarkastella oppimista arviointina.
7. Suunnitella, miten oppimista tukevaa, edistävää, ohjaavaa palautetta annetaan oppilaalle ja huoltajalle nivelvaiheissa.
8. Perehdyttää kriteeripohjaiseen arviointiin ja antaa välineitä soveltaa sitä eri oppiaineissa ja päättöarvioinnissa.
9. Pohtia oppimisen, työskentelyn ja käyttäytymisen arviointia.
10. Kehittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien arviointia osana oppiaineiden arviointia.
11. Arvioida opetukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista (L 1–7).
12. Tarkastella koulun arviointia, opettajan itsearviointia ja oppimisen arvioinnin tulevaisuutta.

Koulutusosiot 1–3:

I Mitä arviointi on? – Tutustu ja kertaa! (syksy 2018)

- Esitellään hankkeen tavoitteet, sisällöt ja kehittämistehtävä.
- Tutustutaan arvioinnin nykytilaan tutkimusten, raporttien, kirjallisuuden ja asiantuntijalausuntojen perusteella.
- Saadaan ajankohtaista tietoa arvioinnin nykytilasta.
- Hahmotetaan, mitä peruskouluissa tulee tehdä arvioinnin suhteen syksyn 2018 aikana.
- Perehdytään perusopetuksen ops:n perusteiden luvun kuusi normeihin, käsitteisiin ja arviointikulttuurin muutoksiin.
- Keskitytään oppimisen aikaiseen arviointiin: palautteen antaminen, itse- ja vertaisarviointi, formatiivinen ja summatiivinen arviointi.
- Käydään läpi ydinkysymyksiä arvioinnin kehittämistyössä: opettaja arvioinnin asiantuntijana.
- Tuetaan osallistujien arviointiajatteluun liittyvän ajattelun ja arviointitoiminnan kehittymistä tarkastelemalla, millaisia arvioijia olemme.
- Pohditaan arvioinnin dialogisuutta ja tavoitetietoisuuden merkitystä prosessissa.
- Vertaillaan arviointia ala- ja yläkoulussa.
- Kehittämistehtävä aloitetaan: tiimi, aihe, tapa ja ajoitus suunnitelma.

II Mitä ja millaisia arvioinnin menetelmiä ja materiaaleja on? – Kokeile ja kehitä! (kevät 2019)

- Saadaan ajankohtaista tietoa arvioinnin nykytilasta.
- Hahmotetaan vuosikellon tapaan, mitä peruskoulun vuosiluokilla 1–9 tulee tehdä arvioinnin suhteen kevään 2019 aikana.
- Tutustutaan arviointimenetelmiin ja -materiaaleihin.
- Tutkitaan case-esimerkkien avulla itse- ja vertaisarviointia sekä perehdytään arviointiin nivelvaiheissa.
- Luodaan yhteistä ymmärrystä ja käsitystä siitä, miten kriteeriperustainen arviointi on käytössä ala- ja yläkoulussa eri oppiaineissa.
- Tarkastellaan työskentelyn arviointia eri oppiaineissa.
- Perehdytään oppiaineiden arviointiin.
- Pohditaan sekä kurssiarvioinnin että päättöarvioinnin toteutusta ja niiden kehittämistä yläkoulussa.
- Osallistujat esittelevät kehittämistehtävänsä ja arvioivat suunnitelmansa etenemisen nykyhetkestä syksyyn 2019.

III Miten arviointia kehitetään? – Kehitä, arvioi ja johda! (syksy 2019)

- Reflektoidaan koulutuksen tähänastisia vaikutuksia.
- Käydään läpi kolmannen moduulin tavoitteet ja sisällöt.
- Saadaan ajankohtaista tietoa arvioinnin nykytilasta.
- Esitellään koulutuksen aikana tehdyt kehittämistehtävät workshoppeissa ja annetaan vertaisryhmäpalautetta.
- Hahmotetaan vuosikellon tapaan, mitä rehtorin, opettajien ja oppilaiden tulee tehdä arvioinnin suhteen syksyn 2019 aikana.
- Suunnitellaan, miten huoltajille annetaan arviointipalautetta.
- Tarkastellaan arviointia opetuksen järjestäjän/koulun opetussuunnitelmassa, strategiassa, lukuvuosisuunnitelmassa ja koulun arjessa.
- Pohditaan pedagogisen johtamisen merkitystä.
- Tarkastellaan ja arvioidaan, miten koulun arviointikulttuurin muutokset ovat toteutuneet koulutuksen aikana.
- Pohditaan arvioinnin tulevaisuutta.
- Hahmotetaan, miten arvioinnin kehittäminen jatkuu koulutuksen jälkeen alueellisesti eri verkostoissa.
- Osallistujat täyttävät sähköisen palautekyselyn.
- Jaetaan osallistujille todistukset koulutukseen osallistumisesta.

Kouluttajat:

Lappi (Rovaniemi): Antti Aholainen ja Anne Ervast

Pohjois-Suomi (Oulu): Jaana Anttonen ja Tytti Haapamäki

Länsi- ja Sisä-Suomi (Jyväskylä): Pirjo Pollari ja Elina Törmä

Lounais-Suomi (Rauma): Anna-Maija Katajisto, Kristiina Pärkö ja Tuija Saarivirta

Itä-Suomi (Joensuu): Ulla Ilomäki-Keisala, Lasse Eronen, Merja Kukkonen ja Jaakko Väisänen

Etelä-Suomi (Helsinki): Anja Huurinainen-Kosunen, Ulla Ilomäki-Keisala, Sari Muhonen, Kaisu Otsamo ja Salla Rahila

Ruotsinkieliset koulutukset (Vasa): Elisabet Backlund-Kärjenmäki ja Annika Lassus

Tiedottaminen: Valtakunnallinen harjoittelukouluverkosto tiedottaa hankkeesta ja kokoaa tuottamansa koulutusmateriaalit eNorssin sivustolle www.enorssi.fi. Koulutuksen oma www-sivusto: www.ops2016.fi. Facebookista tietoa löytyy hakusanalla OPS2016.

Lisätietoja: koordinaattori Ulla Ilomäki-Keisala Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu, [ulla.ilomaki-keisala\(a\)helsinki.fi](mailto:ulla.ilomaki-keisala(a)helsinki.fi), +358 40 189 8959

